

POSTANOWIENIE

22 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 22 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko Ministerstwu Sprawiedliwości i J. T.

o ustalenie prawa do jawnego konstytucyjnego procesu,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Szczecinie

postanowieniem z 3 grudnia 2025 r., I C 2057/25,

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

odmawia przekazania sprawy.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Powódka wniosła pismo oznaczone jako pozew z wyłuszczonego żądaniem „ustalenia prawa do jawnego konstytucyjnego procesu”, wskazując jako pozwanych Ministerstwo Sprawiedliwości i referendarza w Sądzie Okręgowym. Z uzasadnienia wynika, że zarzuca niekonstytucyjność § 182 r.u.s.p. (stąd zapewne „pozwanie” Ministerstwa Sprawiedliwości jako odpowiedzialnego za wydanie Regulaminu urzędowania sądów powszechnych) oraz bezprawność zastosowania tego przepisu przez referendarza.

Sąd Okręgowy wystąpił o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ k.p.c., ponieważ rozpoznawanie sprawy przez sąd, w którym pełni służbę pozwany referendarz, „godziłoby w społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wystąpienie o przekazanie sprawy oparte jest na błędnym założeniu, że pismo „powódki” wymaga rozpoznania. Tymczasem żądanie „ustalenia prawa do jawnego konstytucyjnego procesu” nie jest ani żądaniem świadczenia, ani żądaniem ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, ani żądaniem wydania orzeczenia kształtującego prawa lub obowiązki o charakterze cywilnym. Dlatego w sprawie należy zastosować art. 186¹ k.p.c., gdyż pismo oznaczone jako pozew nie zawiera żądania, o którym mógłby rozstrzygać sąd powszechny.

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[r.g.]